Verohallinto
PL 325
00052 VERO

Lausunto

Valtiovarainministeriö
PL
00023 Valtioneuvosto

17.10.2016

Viite / Diaarinumero
A75/00 00 01/2016

Tilastokeskuksen lausunto verojaostolle maksuperusteisesta arvonlisäverosta

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Verohallinnolta lausuntoa Tilastokeskuksen verojaostolle 11.10.2016 antamasta lausunnosta (Dnro TK-01-1428-16) liittyen hallituksen esitykseen nro 29/2016 maksuperusteisesta arvonlisäverosta.

Tilastokeskuksen lausunnossa ehdotetaan, että yrityksiltä kerättäisiin arvonlisäverotuksen yhteydessä tieto soveltamastaan ilmoitustavasta eli tieto siitä, antaisivatko yritykset ilmoituksen edelleen suoriteperusteisesti vai siirtyisivätkö yritykset noudattamaan maksuperusteista ilmoittamistapaa. Tämän tiedon avulla Tilastokeskuksessa kyettäisiin paremmin arvioimaan muutoksen vaikutusta Verohallinnolta saatuun arvonlisäveroaineistoon ja sitä voitaisiin edelleen käyttää merkittävin osin tilastointitarkoituksiin. Tilastokeskus käyttää nykyistä, suoriteperusteista arvonlisäveroaineistoa monipuolisesti Euroopan unionin lainsäädännössä säädeltyjen asetuspohjaisten suhdannetilastojen, kuten teollisuustuotannon volyymiindeksin, toimialoittaisten liikevaihtokuvaajien, tuotannon suhdannekuvaajan sekä neljännesvuositilinpidon aineistolähteenä. Nämä ovat keskeisiä ja laajalti käytettyjä indikaattoreita talouskehityksen seurannassa.

Verohallinto esittää lausuntonaan seuraavaa.

Tiedon kerääminen verovelvollisilta

Tieto siitä, ilmoittaako verovelvollinen arvonlisäveron suorite- vai maksuperusteisesti, olisi mahdollista ilmoittaa arvonlisäveroilmoituksella esimerkiksi lisäämällä ilmoituslomakkeelle uusi kohta, johon valinta merkitään. Vaihtoehtoisesti tieto voitaisiin ilmoittaa kokonaan erillisellä ilmoitustiedolla tai lomakkeella tai esimerkiksi OmaVeroon lisättävällä kyselyllä. Erillinen lomake tai tieto kasvattaisi verovelvollisten hallinnollista taakkaa. Erillisen lomakkeen tai sähköisen tiedon palautusprosentti voisi olla pieni, jos palauttamatta jättämistä ei sanktioitaisi. Sanktiointi edellyttäisi laiminlyöntimaksun määräämistä. Tiedon ilmoittaminen voitaisiin tehdä pakolliseksi siten, että verovelvollinen ei voisi antaa ilmoitustaan ilman tiedon antamista. Sekä sanktiointi, laiminlyöntimaksu että tiedon ilmoittaminen pakollisesti vaatisivat sääntelyä laissa.

Verohallinto voi kerätä vain sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeellisia verotuksen toimittamista varten ja tarpeellista Verohallinnolle säädettyihin verotuksen tehtäviin. Verohallinnolla ei ole tällä hetkellä verotuksen toimittamiseen liittyvää, valvonnallista tai muuta tarvetta sille tiedolle, suorittaako verovelvollinen arvonlisäveroa suorite- tai maksuperusteisesti. Jotta Verohallinto voisi kerätä muuta kuin verotusta varten tarpeellista tietoa, tulisi Verohallinnolle säätää laissa jokin erillinen tiedonkeruu- tms. tehtävä kaikkine salassapito- ja tiedon luovutussäännöksineen.

Aikataulu

Verohallinnon Valmis–ohjelmiston käyttöönotto 2:n (1/2017) määrittelyt ja säännöt on vahvistettu eikä niitä voi enää aikataulusyistä muuttaa. Vuoden 2017 lomake, tietuekuvaukset ja OmaVero ovat jo valmiita ja tietuekuvaukset on julkaistu asiakkaille. Edellä mainittujen toiminnallisuuksien testaaminen tuotantoa varten on loppuvaiheessa. Muutokset tässä vaiheessa saattaisivat vaarantaa koko tuotannon suunnitellussa aikataulussa.

Se, että mahdolliset muutokset voitaisiin toteuttaa käyttöönotto 3:n (11/2017) yhteydessä, on epävarmaa. Lomake vuodelle 2018 on jo tehty, joten todennäköisesti muutosten tekeminen menisi käyttöönotto 4:ään (11/2018).

Vaikutukset

Esitetty muutos vaikuttaisi virkailijasovellukseen, tietuekuvauksiin, lomakkeeseen, optisen luvun sääntöihin, vero.fi:n ohjeisiin kuten mm. täyttöoppaaseen ja virkailijasovelluksen käyttöliittymään sekä sääntöihin. Verohallinnon tulisi lisäksi tiedottaa ja neuvoa asiakkaita uudesta kerättävästä tiedosta.

OmaVeron muutoksia ja muutosten vaikutuksia ja kustannuksia on tässä vaiheessa vaikea arvioida, koska suunnitelmaa kerättävästä tiedosta ja sen toteutusmalleista ei ole.

Pääjohtaja Pekka Ruuhonen

Johtava veroasiantuntija Päivi Taipalus